6187 Ն․ 1889 ՄԱՐՏ 11 ՃԻՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ 29 ՕՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ ՑԼՕՖ ՄԱՐՏ 23 Ն․ 6187

20 ՓԱՐԱ․

Ղավէրամըզ ճէր կիւն չըգար ։

ՅԻՆԱԹԼԱՐ

Սէնէլիք Միճիտ 8

Ալթը այլըգ 4

Բօսթա խարճըրի պէգէ այրըճա տըր

Մանզումէի Էֆքեար

20 ՓԱՐԱ․

Գալաթատա, Պէյօղլու-գայքճըլարընտա, Չէշմէ-մէյտանընտա, Ֆինճանճըլար յօգուշընտա, 298 նումերօլու Մանզումէի Էֆքեար մաքթապխանէսընտա ։

1305 ՄԱՐԹ 11 ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց․ ՓԱՆՈՍԵԱՆ 1306 ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ 21

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Տիւնքի սէլամլըգ րէսմի ալիսի էրթօղրուլ ճամիի շէրիֆինտէ իճրա պույրուլարագ, րէսմի պէհիրի մէզքիւրու միւշահէտէ իթմէք իւզրէ, Ամէրիգա սէֆիրի Մ․ Սթրաուս վէ մատամասը, վէ սէֆարէթխանէ պաշ թէրճիմանը, վէ Իսբանիա սէֆիրի մարգի տը Պէնտանա վէ սէֆարէթխանէ պաշ թէրճիմանը, վէ Ֆրանսանըն Տէրսաատէթ գօնսօլօսը, վէ Ֆիլէմէնկ գօնսօլօսը, վէ Ալմանիանըն Բօրթէկիզ գօնսօլօսը, վէ Ինկիլթէրա լօրտլարընտան լօրտ Վիթալթան, վէ Ֆրանսանըն Հալէպ գօնսօլօսը օլուպ ախիրէն Սիվաս գօնսօլօսլըղընա թաեին օլունան Մ․ Սէյօն, վէ պանքէր Մ․ Գարրիէլ, վէ Պէյճիգա սէֆարէթխանէսի պաշ թէրճիմանը, վէ մուալլիմ ժօրժ Սամօ տը Բօլօ, վէ 40 գատար Եվրօպալը միւթէպէր սէյյահլար հազըր պուլունարագ, պազըլարը իլթիֆաթը հազրէթի Բատիշահի-եէ մազհար օլմուշլար տըր ։

Եունան տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ․ Գունտուրիօթինին պըրըգ 1500 տրախմի իլէ թէգաւիւտիկինին իճրասընա տաեիր օլան գանուն լաեիհասը մէճլիսի մէպուսանա արզ օլունուպ, գապուլ խտիլէճէկի մէմուլ օլմաղլէ, միւմայիլէյհին գարիպէն քէօշէյի ապլէթի չէքիլէճէկի Եունան ղազէթալարընտա օգունմուշ տուր ։

Տիւն տախի 104 սանտըգ Մաուզէր թիւֆէնկի Թրիէսթէտէն Տէրսաատէթէ կէլիպ Թօփխանէյի ամիրէեէ կէօնտէրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր ։

Բուհէլի գազասկէրլիկի, էսպագ խմամը էվվէլի Սուլթանի սէմահաթլու Րիզա էֆ․ հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր ։

Գապապլիշ աշիրէթինտէն օլուպ, ախիրէն Վատրի Հալֆաեա կէլմիշ օլան պիր ատէմին վիրտիկի մալումաթէ կէօրէ, շէյխ Սէնօսինին մաեէթինտէ պուլունան գուվվէյի ասքէրիեէ, Պարանըն ճէնուպի շարգիսի ճիհէթինտէ վագը Սինան նամ մահէլլտէ ասիլէրէ ղալէպէ իթմիշ, վէ պու միւճատէլէ էսնասընտա Սուտանլըլար րուէսասընտան իքի ատէմ թէլէֆ օլմուշտուր ։

Քիւչիւք չէքմէճէ ումուրու մալիեէսինին, 305 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսինէ րապթ ու իլհագ պույրուլտուղու եազըլմըշ իտի ։

Սէնէյի մէրգումէ թաատատը աղնամ մուամէլաթընըն իյֆասը զըմնընտա, Շէհիր էմանէթի ճէլիլէսի մէճլիսի ազասընտան սաատէթլու պէյ էֆ․ մէմուր խտիլէրէք, պու քէրրէ գազայի մէզքիւրէ ազիմէթլէ իյֆայի մուամէլէեէ իպթիտար խյլէտիկի իշիտիլմիշ տիր ։

Բարիզտէ նէշր օլունան Նուվէլ Րէվիւ ղազէթասընըն 15 մարտ թարիխլի նիւսխասըյլէ Աթինատա նէշր օլունան Բուլվար նամ ղազէթանըն, մէմալիքի մահրուսէյի Շահանէեէ տուխուլի մէնն օլունմուշ տուր ։

Բէշիկ Թաշըր օլունան մագարա էրիւքլէրինի իմալ խտէն շիրքէթին միւտիրի Մ․ Ճօն Ֆըլարընըն րիւքիւպինէ մախսուս օլան Մէտհիգան նամ թէնէզզիւհ վափօրու իլէ տիւն ազշամ Բիրէտէն Տէրսաատէթէ մուվասըլէթի մուգարրէր իտի ։

Ֆրանսա տէվլէթինին Պիթլիս գօնսօլոսու Մ․ Ճօրճի Պօլեաճ, Ավրուպա վափօր գումբանեասընըն Ածուլը նամ վափօրու իլէ տիւնքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր ։

Ինկիլթէրանըն Թէհրան սէֆարէթի քեաթիպի Մ․ Բօպէրթ Քէնէտի, տիւն սապահ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր․ միւմայիլէյհին զէվճէսինին տիւն ազշամ Մարսիլիա բօսթա վափօրու իլէ շէհրիմիզէ միւվասըլէթի մուգարրէր օլտուղունտան, Թէհերանա միւմայիլէյհիւմաեը խմթիգպալ իթմէք իւզրէ խասսէթէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր ։

Անատօլու տէմիր եօլունուն ինշասը զըմնընտա, Տայչէ պանգ մէէմուրլարը իլէ Մ․ Վիթալի պէյնինտէ պիր ազ վագըթտան պէրու իճրա օլունան միւզաքէրաթըն նէթիճէպէզիր օլմասըղը, վէ թարիգը մէզքիւրըն պիր Ալման շիրքէթի թարաֆընտան ինշասը գաթիեէն մուգարրէր օլտուղու Մոնիթէօր տէ կէօրիւլմիւշ տիր ։

Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ, Սալթանաթը Սէնիյէնին Աթինա սէֆիրի սաատէթլու Րիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի, էպլէ վագթը սէրայի հումայունէ ազիմէթլէ, թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն իհսան վէ իրսալ պույրուլան պիր գըթա մուրասսա Նիշանը Օսմանիի Եունան գրալընըն վէլիի ահտը բրէնս Գօնսթանթինին հազրէթլէրինէ թէսլիմ խյլէմիշ տիր ։

Վէլիի ահտը միւշարիլէյհ, մաեէթինտէ տաեիրէ միւտիրի վէ եավէրանը վէ սայիր մէմուրին վէ զապըթան հազըր օլտուղու հալտէ, սէֆիր հազրէթլէրինի պիր սուրէթի թազիմքեարանէտէ գապուլ խտէրէք իհսանը ալիի հազրէթի Բատիշահիտէն տոլայը, մէտհուն օլտուղու թէշէքքիւրլէրինի խաքիփայի Շահանէեէ արզ ու թէպլիղ իթմէսինի թէմէննի խյլէմիշ տիր ։

Հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլէ պարօն Հիրշ պէյնինտէ միւխթէլիֆունֆիհ օլան 800,000 ֆրանգ ֆաեիզ մէսէլէսինին հալլը զըմնընտա, պու պապտէքի էվրագը մէվճուտէ Պէրլին գանունշինասլարընտան օլուպ, հաքէմ նասպ օլունան Մ․ Կնայսթէ պու հաֆթա կէօնտէրիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր ։

Սալթանաթը Սէնիյէ իլէ Ավուսթրիա տէվլէթի ֆէխիմէսի պէյնինտէ միւնագըտ օլուպ, միւտտէթի միւնգազի օլան կէօմրիւք թարիֆալարը, թարաֆէյն մուրախխասլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն մարիֆէթիյլէ պիթթէտգիգ պու պապտէ ճէրէեան խտէն միւզաքէրէտէ գարարլաշտըրըլան մէվատտ հազգընտա թանզիմ գըլընմըշ օլան Բրօթօգօլա վագը իմզա խտիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՖՎԼԸԳ ՏԻԼԷՐԻԶ

Բէնչչէնպիհ կիւնքի Նիւսխէմիզտէ, միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան պանքէր Եսայեան Յովհաննէս էֆէնտինին թէպտիլէն իքինճի Օսմանի, վէ միւթէպէրանը Թիւճճարտէն Եսայեան Մկրտիչ էֆէնտինին իքինճի Մէճիտի Նիշանը ղիյշանլարը իհսան պույրուլտու ղունու պէրայի թէպրիք մահէլ իֆթիխար եազմըշ օլտուղումուզ մէգալէտէ, սինէյի սաատաթ տէֆինէլէրինէ քէզալիք իքինճի րիւթպէտէն Մէճիտի Նիշանը ղիյշանը իհսան պույրուլան Մագսուտզատէ սաատէթլու Սիպօւհ պէյին նամը ալիլէրի թէրթիպճէ սէհվէն խարիճտէ գալմըշ, վէ միրի միւմայիլէյհին տէվլէթ վէ միլլէթէ օլան սատագաթը վէ էվսաֆը մէմտուհէսի մալումը ալէմ եան օլմաղլա, մազհար պույրուլտուգլարը շու իհսանը ալիւլալտէն տոլայը, քէնտիլէրինի պիթթէգրիպ, վագը օլան սէհվտէն տոլայը երտա խասսէթէն աֆվըլըգ տիլէրիզ ։

ՊԻՒՑԻՒՔ ՊԻՐ ԳՕՆՍԷՐ

Մա մէմնունիյէթ պէեան իտէրիզ քի, եարըն, կիւնտիւզին, սաաթ 7½տա, Պէյօղլունտա Ս․ Երրորդութիւն քիլիսէսիմիզ իթթիսալինտէ միւճէտտէտէն ինշա խտիլմիշ օլան Արշաւանոյշեան սալօնունտա, Պէյօղլունտա վագը պէշ գըզ մէքթէպլէրիմիզ մէնֆաաթընա օլտուղու հալտէ, սէս վէ ալաթ միւզիգա գօնսէրի իճրա օլունաճագ տըր ։

Մէզքիւր գօնսէր, բայիթախթըմըզ նամտար բիեանօ մուալլիմլէրինտէն միւսիւ Օլիւսթ Լօմպարտինին թահթը խտարէսինտէ պուլունաճագ, վէ քէզալիք նամտար էհլի միւզիգալարտան միւսիւ Գօրաժին, վէ միւսիւ Սիլպէր, վէ մատմազէլ Հէլպինկ, վէ քէնտիսի միւսիւ Օլիւսթ Լօմպարտի տախի ֆլիւթ, քէման, վէ բիեանօ չալմագլըգլա հիմմէթ խտէճէքլէրի կիպի, մուախխէրէն Փարիս միւզիգա մէքթէպինտէ պիր գաչ սէնէ չալըշարագ միւզիգա իլմինի իքմալ իթմիշ պուլունան մատամ տօքթ․ Այվազեան իւչ տէֆա, վէ միւսիւ Շէնօն իքի տէֆա, վէ միւսիւ Ս․ Քէօսէեան տախի պիր տէֆա պէսթէլէր օգումագլըղա հիմմէթ խտէճէքլէր տիր ։

Վէ Քնար նամ Հայ միւզիգա ճէմիյէթի Համիտիյէ մարշընը իճրաեէ հիմմէթ խյլէեէճէք տիր ։

Մէզքիւր գօնսէր իքի ֆասըլտան իպարէթ օլուպ, չալընաճագ վէ օգունաճագ միւզիգալար իսէ, էն մէշհուր ուսթալարըն աստրը պէրկիւզիտէլէրինտէն օլտուղու թագտիրտէ, ճէմաաթ օն պիր բարչատան միւրէքքէպ օլաճագ տըր ։

Պու կիւզէլ գօնսէրին իճրասընա հիմմէթ խտէն գօմիթէնին ազալարը շու աթիտէքի զէվաթը մէարիֆբէրվէրան հազարաթընտան իպարէթ օլտուղու հալտէ, ատէնապէսթիլէրի տէ սաատէթլու Գաբրիէլ էֆէնտի Նորատունկեան հազրէթլէրի տիր ․

Գրիգոր էֆէնտի Խորեան,
Գրիգոր » Շամլըանճեան,
Կարապետ » Բալըգճըեան,
Յակոբ » Գապագճեան,
Յարութիւն » Արսլանեան,
Յովհաննէս » Եսայեան,
Յովհաննէս » Նուրեան,
Ներսէս » Ներսէսեան,
Նշան » Հարենց,
Օհան » Պաղտատլեան,

Մէզքիւր գօնսէրին տուխուլիյէ պիլէթի պիր ատէտ լիրայի Օսմանի տիր ։

Վագթիյլէ Ագապեան վարժարան մէնֆաաթընա վիրմիշ պուլունտուղումուզ գօնսէրլէրտէն սօնրա, պուրատա, միլլէթիմիզտէ մէքթէպլէր մէնֆաաթընա օլարագ իլք տէֆա իշպու գօնսէր վէրիլմէքտէ օլտուղունտան, հէր սահիպ գուտրէթին թէշրիֆ իլէ թէշվիգէ հիմմէթլէրինի, վէ պույօ իլէ գօնսէր միեանընտա տէրքեար օլան ֆարգը ազիմի կէօրիւպտէ մուհաքէմէ իյլէմէլէրինի արզու վէ Նասիհաթ իյլէտիկիմիզլէ պէրապէր, պալէատէքի գօմիթէ էֆէնտիլէր հազարաթընտա, պու հիւսնի իպթէլէ իլք րէհպէր օլմալարընտան տոլայը, քէմալի մէմնունիյէթլէ թէպրիք իտէրիզ ։

Ազգային Ժողովումուզուն Նիզամնամէյի տախիլի Թաատիլաթ գօմիսիօնու, տիւն Գալաթա քիլիսէմիզ Խորհրդարանընտա Մայր-դիւանըն րիեասէթի թահթընտա իճթիմա իթմիշ, վէ պիր խայլի միւզաքէրաթտան սօնրա, օլ պապտէ պիր լաեիհա թանզիմինի սաատէթլու Ստեփան փաշաեա իհալէ խյլէմիշ տիր ։

Մա էթթէէսսիւֆ խապէր ալտըղըմըզա նէզարէն, տիւն Ամէն․ Խորէնեան Սրբազան հազրէթլէրինին իւզէրինէ պիրտէն պիրէ պիր խաստալըգ կէլմիշ օլմաղլա, Իւսկիւտար Ս․ Խաչ քիլիսէսինտէ գաւընլարա գարօզ վիրէմէմիշ, վէ պու մէմուրիյէթի, մուվագգաթէն Ս․ Երուսաղէմ միաբան վէ հրաւիրակը Արժ․ Գէորգ վարդապետ իյֆա իթմիշ տիր ։

Գեր․ Մելքիսեդեկ սրբազանըն եարըն աքշամ սաաթ 9տա Երեւսպտա վագը Ս․ Եղիա քիլիսէսինտէ գարօզ վիրէճէկի Թարաֆըմըզա խապէր վիրիլմիշ տիր ։

ԱՌ ՄԵԾ․ Ռ․ Ց․ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԷՖ․

(Ծանօթութիւն և վերջ տես Թիւ 6183)

Այսպէս, Սիրելի Բարեկամ, Ձեր գրութեան առաջին կէտին պատասխանելէ և այս մասին Սահմանադրութեամբ հերքելէ յետոյ Ձեր կարծիքները, կ'անցնիմ երկրորդ կէտին ։

Կը հետեւցնէք թէ «Հիմայ, կը խնդրեմ, ըսէք ինծի թէ ինչպէս պաշտպանած այս կարծիքս հակառակ կըլլայ վերջին Պատրիարքական ընտրութեան մէջ յայտնած կարծեացս» ։

Հակասութիւնն ակներեւ է ։

Նախ կ'ըսէք «Հետեւաբար, ցորչափ համեմատական ցանկը չէ բսպառած, ի՞նչ հարկ կայ հրաժարողի մը տեղ նոր ընտրութիւն ընելու, քանի որ ատ հրաժարողն համեմատական առաւելութեամբ իրաւամբ ընտրեալ է, և ըստ այնմ․ յետ իւր հրաժարելոյն՝ նոյն իրաւամբ համեմատաբար յաջորդ առաւելագոյն քուէ ստացողն կը լինի ընտրեալ․ Կարի բանաւոր է ինչ որ հրահանգը կը տրամադրէ, և ոչ ինչ կայ անդ հակառակ Սահմանադրութեան, որպէս կարծեցին ոմանք ու կը կարծէք դուք» ։

Ու գառնալով Պատրիարքական խնդրոյն՝ քիչ մը վարը կ'ըսէք՝ «Համեմատական ցանկը փակեալ է․ անկէ դուրս մնացած անուանք ջնջեալ են․ զայս կ'ըսեմ հիմայ, զայս կ'ըսէի այն ատեն» ։

Դուք, սիրելի Բարեկամ, երկու տարբեր կարծիք կը դաւանիք ։

Իւսկիւտարի Երեսփոխանական ընտրութեան համար յենլով 1875ի Հրահանգին՝ համեմատական ընտրութեամբ հրաժարողի տեղ յաջորդ առաւելագոյն քուէ ստացողն իբր օրինաւորապէս ընտրեալ կ'ընդունիք, որ հակառակ է Սահմանադրութեան, և ընտրելեաց ցանկը չէք նկատեր իբր փակեալ, բայց Պատրիարքական առթիւ Ձեր քարոզած նոյն դրութեան հակառակը կը փաստաբանէք՝ համեմատական ցանկը նկատելով իբր փակեալ ։

Ըսէք, խնդրեմ, միթէ հակասութիւն չէ՞ այս ։

Եթէ «կարի բանաւոր է ինչ որ Հրահանգը կը տրամադրէ և ոչ ինչ կայ անդ հակառակ Սահմանադրութեան» երբ խնդիրը վերաբերի երեսփոխանական ընտրութեան և դուք գտնուիք անդամ ընտրողական ժողովոյ, արդեօք խնդիրը կը փոխուի երբ վերաբերի Պատրիարքական ընտրութեան ։

Այս պարագայի մէջ Ձեր «կարի բանաւորն ու Սահմանադրութեան հակառակ չգտնուող» կէտն արդեօք կը փոխուի և անբանաւոր ու Սահմանադրութեան հակառակ կը գտնուի ։

Կարծենք թէ այլ եւս երկարելու հարկ չկայ ցուցնելու և հաստատելու համար Ձեր հակասութիւնը, որ ակներեւ է, ուստի, կը վերջացնենք մեր պատասխանը՝ խնդրելով մեր ընթերցողաց ներողամտութիւնը, առանց կրկնելու ատ Պատրիարքական ընտրութեան առթիւ յայտնած մեր տեսութիւնը ։

Մ․ ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

Տէր,

Յառաջիկայ Շաբաթ գիշեր, այն է մարտ 18, ժամ 3, բարեկրթական ծանուցման, Նպաստամատոյց Ընկերութեան ի շահ, Թատերական ներկայացում մը տալի պիտի ունենայ ի Շահզատէ-պաշի, Մնակեան համբաւաւոր խմբին կողմանէ ։

Ի դիմաց

Կարգադիր Մասնախմբի

Դանձապետ Ատենապետ

Աբրահամ Փանոսեան Յովհաննէս Թորոսեան

11/23 մարտ 1889

ԻԽՊԱՐ

Կէչէն կիւնքի ղէվաթը համիյէթմէնտան թարաֆընտան, ղազէթամըզըն թաթիլլէրի զէմանընտա հիմմէթ օլունան մուավէնէթլէր սըրասընտա շու աթիտէքիլէր ունուտուլմուշ օլտուղունտան, մա մաազէրէթ պէեան իտէրիզ ․

Մեծ․ Տիգրան էֆ․ Ճգնաւորեան 108
Տոք․ Սիմէօն սրբազան Սէֆէրեան 60
Մեծ․ Խաչիկ էֆ․ Խորասանճեան 54
Մեծ․ Գ․ Ն․ Շիշմանեան էֆէնտի 54
Վսեմ․ Յովհաննէս էֆ․ Թորոսեան 40
Պօղէչլատասընտան Գառնիկ էֆ․ 20

336

ԻԽԹԱՐ

Քէնտի իմզամըզլա իմզալանմըշ մագալէ սէնէտի ալմատըգճա բարա վիրմէմէլէրինի, վէ ղազէթալարը վագթինտէ, վէ կիւնիւնտէ, վէ թէմամէն կէլմէեէն զաթլարըն սէբիւէն պէեանէ հիմմէթլէրինի իխթար վէ րէճա իտէրիզ ․

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԱԼՄԱՆԻԱ ՎԷ ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ․

Էվվէլկի կիւն Պէրլինտէն կէլէն խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրա իլէ Ալմանիա պէյնինտէքի միւպահէնէյէ պիր խիթամ վիրմէք, վէ իքի տէվլէթ արասընտա պիր իթթիֆագ գալխնաւլ իթմէք մագսատի իլէ, գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ Լօնտրաեա միւթէվէճճիհէն ազիմէթ իթմիշ տիր ․

ԻԹԱԼԻԱ․

Իթալիա խարիճիէ նէզարէթինտէ թէէյյիւտէն պէեան օլունտուղունա կէօրէ, Բատգալիա եօրթուլարընտա, գրալ Հիւմպէրթին իսմ բէտէրին կիւեօմա խաէ խտէճէկի զիեարէթին թարիխի, թայինին օլունուպ օլունմատըղը հազգընտա հէնուզ պիր կէօնա մալումաթ եօգ տուր ․

ՍԸՐՊԻԱ․

Պէլկրատտան մարտ 18տէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, Թէրազգը-րէքվէր Փըրգ-աըընըն Թէրճէմանը օլան Վէտէյ ղազէթասը, գրալ Միլանըն իսթիֆասը իւզէրինէ Գարաթաղտա իճրա օլունան չէնկիքլէրտէն պահս իլէ գալէմ չէտիտ պիր պէնտ եազմըշ, ուսում Սըրպըլըլար Օպրէնօվիչ խանէտանընա սատըգ գալըրըպ, Գարաժորճէվիչլէրին էնթրիգալարընա գարըլմայաճագլարընը պէեան իթմիշ տիր ․

* *

Եինէ Թարիխի մէզգիւրտէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, Պէլկրատ մէթրօփօլիտի Թէօտօսիօս խալ իֆա խտիպ, սապըգ մէթրօփօլիտ Միխայէլ կէլէճէք իսէ տէ, մէթ րօսօ լիտլիկէ Իսգօպլիկի եփիսգօբոսու Ներօնիմօս թային օլունաճագ տըր ․

* *

Վ-Բէրլին ղազէթասը, Սըրպիանըն աճվալը սիեասիեէսինի նազարը թէտգիգտան կէչիրտիկի սըրատա, վաքի հէյէթի ազայընտան

եալընըզ Մ. Բրօթիչին Աւստրիա թարաֆտարը խուլկինի պէեան, վէ շուրասընը տախի իլավէ իթմիշ տիր քի, Մ. Րիսթիչ մէհարէթ վէ հասաֆէթի հաեիզ պիր զաթ իսէ տէ, եինէ Րուսիաեա մէյլ կէօսթէրէճէք տիր. Մ. Պէլիմարգօվիչ իսէ աչըգտան աչըղա Րուսիա թարաֆտարը տըր. մամաֆիհ չիմտիլիք ենտիչէ իտիլէճէք հիչ պիր շէյ եօգ տուր. զիրա Բատիգալ ֆըրգասընըն մէնսուպ հէյեթի վիւքէլա մէսալիհի տախիլիյէ իլէ իշթիղալ իտէճէկլիտէն, վէ վասի հէյեթի տախի հէյեթի վիւքէլանըն էֆալ վէ մուամէլաթընա նէզարէթ իլէ մէշղուլ պուլունաճաղընտան, նէ վասի հէյեթի վէ նէ տէ գապինէ մէսալիհի խարիճիյէ իլէ ուղրաշմաղա վագըթ պուլամաեաճաղլար տըր.

Մահէզա Րուսիա իլէ Աւստրիա պէյնինտէ պիր մուհարէպէ վուգուը հալինտէ, աճվալ, թէպէտտիւլ իտէճէք տիր. չիւնքի գարաճինի աճվալէ նէզարէն, Մ. Րիսթիչին հէսաֆէթինէ վէ հէյեթի վիւքէլա թարաֆընտան վիրիլէն թէէմինաթը սուլհճուեանէեէ բագմէն, Սըրպիա Րուսիաեա մուգաբէնէթ իտէճէք տիր.

ՎԱՍԱԹԻ ԱՍԻԱ

Բէթէրսպուրկտան Տէյլի Գրօնիքլ ղազէթասընա քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Էմիր Ապտուրրահման խան, էյան Մագսարի չէրիֆտէ պուլունուպ, թէտարիքեաթը հարպիեէ իճրա իթմէքտէ, վէ Աֆղան ասաքիրի, Գուխարատան, Աֆղանիսթան իչէրիսինտէն կէչէրէք Հինտիսթանա կիթմէք իսթէմիշ օլան ջէրվանը թէվգըֆ իթմիշլէր իմիշ. Գունա պինաէն, Քէրքիտէքի Րուս ասքէրինին պիր խայլի միւֆրէզէլէր իլավէսի իլէ թագվիյեսի էմր օլունմուշ իմիշ.

Տիկէր պիր րիվաեէթէ կէօրէ, Ապտուրրահման խան, Քեապիլէ ավտէթ իթմէք իւզրէ, եօլա չըգմըշ տըր.

Տէյլի Գրօնիքլ ղազէթասընըն մուխպիրի, էվվէլքինտէն զիեատէ, պուճալիմալթա ինանըեօր.

* *

Բէթէրսպուրկ ղազէթասը, Ապտուրրահման խանըն Րուսիա միւվաճէհէսինտէ թէմաեիւլաթը հասէնէտէ պուլունտուղունու մէմնունիյեթլէ թէէյիտէն պէեան իտիյօր.

Նօվօէ Վրէմիա վէ Նօվօսթի ղազէթալարը, Ապտուրրահման խան թարաֆընտան Աֆղան ասքէրինին թէզյիտ օլունուպ, հուտուտա սէվգ օլունտուղունու պէեան իտիեօրլար. Ապտուրրահման խան, Պէտէրպուրկտան վիլաեէթինտէ ումումը սիլահլանտըրըլմաղ ուսուլընը իլան իթմիշ իմիշ.

Րուսիա ղազէթալարը, միւշարիլէյհին Ինկիլթէրա նուֆուզունտան գուրթուլմաղ էֆքեարընտա օլտուղունու իտտիա իտիեօրլար.

Նօվօսթի ղազէթասը, Իսհագ խան իլէ 500 գատար ավէնէսինին Սէմէրգանտտան թէպիտլէրի, վէ Վօլգա նէհրինին ղարպ թարաֆլարընտա իսքեանլարը Վասաթի Ասիատա ասաեիշին տէվամընա մէտար օլաճաղընը իխթար իթմիշ տիր.

ԱՇԻՆՕՖ

Օտէսսատան 18 մարտ թարիխի իլէ իշար օլունմուշ տուր.

Րուսիա տէվլէթի տախիլիյէ նազըրը գօնթ Թօլսթօյ, Աշինօֆ հէյեթի սէֆէրիյեսինէ թէվզի վէ իխա օլունմագ իւզրէ, Մ. Օրսիբօֆըն խանէյի ումումիյեէ տէֆթէրլէրի աչըրագ թօրլատըղը 20 պին րուպլիեի Պաղէստին ճէմիյեթի րուհպանիեէսինէ թէսլիմ իթտիրմէքլէ, տէրապէր, եինէ պու ուղուրտա սարֆ օլունմագ իւզրէ, բարա ճէմի իչիւն, եէնիտէն խանէ տէֆթէրի քիւշատընը մէնն իթմիշ տիր.

Աչինօֆ, եէնի էմրէ գատար Թիֆլիստէ հապս օլունաճագ տըր. հէյեթի սէֆէրիյեէյի մէրգումէեէ տախիլ էյլիւսը սաեիրէ Սէվաստօբօլ չըգարըլըշ օլը վէրիլմիշ տիր.

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Ֆիլիպէտէն մարտ 20 թարիխի իլէ վարիտ օլան պիր մէքթուպտա, բրէնս Ֆէրտինանտըն վալիտէսի իլէ պէրապէր, Ֆիլիպէտէն իքի սաաթ մէսաֆէտէ չըմէնտաբէ խաթթընտա վագը Սատօվա նիւմունէ չիֆթլիկինի զիեարէթ իչիւն հազըրլանտըղը, վէ անտէն Եանպօլու վէ Խասքէօյ վէ տախի տէ տիկէր պազը մէմլէքէթլէրի կէզէթ ու կիւզար իտէճէկի, վէ Ֆիլիպէտէքի Աւստրիա բօսթախանէսինին իլղասը հէր քէսի հայրէթտէ պըրագտըղը, վէ Պուլկար բօսթախանէսինէ վիրիլէն մէքթուպլարըն ղայրը մուայեէն օլմազսա պիլէ, էրէեիճէ միւտտէթ պըրգօնուլտուգլարը, վէ հաթթա փետր. 7/19 ընտա, գատընըն պիրի թարաֆընտան Իսթանպօլտա մուգիմ վալիտէսինէ 3 պանգնօթը հավի պիր մէքթուպ թէսլիմ իթմիշ իսէ տէ, մէքթուպըն եէրինէ վասըլ օլմատըղը, վէ պու պապտէ վագը օլան թալէպին պիր չէեէ եարամատըղը, վէ հէլէ բօլիթիգաճա մալումաթը հավի օլան մէքթուպլարըն պիւսպիւթիւն պըրգօնտուղու պիլպէեան, Էտիրնէտէքի Աւստրիա բօսթախանէսինին տախի իլղա օլունուպ օլունմաեաճաղը սիւալ վէ պունուն շայեանը տիգգաթ օլտուղու պէեան օլունմուշ տուր.

* *

Սօֆիատան մարտ 20 տէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, Բատօսլավօֆ ֆըրգասը թէրճիմանը Նարօտնի Բրավօ նամ ղազէթա պիր պէնտ նէշրի իլէ, մուամէլաթը նա մէշրուէ վէ թազիգաթը չէտիտէ վէ մէխուֆէ վուգուաթը եէվմիեէտէն օլմազլը, էհալի բրէնս թարաֆընտան հըմաեէ օլունմատըգլարը հալտէ, միւտաֆաա վէ մուհաֆազայի նէֆս իթմէքլիկի ֆիքիրլէրինէ գօյմուշ օլտուգլարընը պէեանլա, բըրէնսին պու վահշիեանթա պիր նիհաեէթ վիրէճէկինի իւմիտ իթմիշ, վէ պատէհու պազը վուգուաթ տէրճ էյլէմիշ տիր քի, պունլարա նէզարէն, Նարօտնի նամ ղազէթանըն միւտիրի, խանէսինտէ խաթէ պուլունտուղու հալտէ, բօլիսլէր թարաֆընտան պասատըլըմըշ, վէ խասթալըղընա պագըլմաեարագ, պաչընտան աեագլարընտան թութուլուպ արապաեա գօնուլմուշ, վէ մահքէմէեէ կէօթիւրիւլէրէք, մաթպուաթ նիզամնամէսինի սույի իսթիմալ իթմիշ օլտուղու պէեանը իլէ մահքիւմ իտիլմիշ, վէ պունտան մաատա, էսպագ հէյեթի միւտիրանէտէն Բատօսլավօֆ վէ Իվանչօֆ, Մ. Իսթանպուլօֆըն մուամէլէյի զալիմանէսինի պա թէլէկրաֆ բրօթէսթօ իթմիշ օլմալարը իլէ, պունլար տախի թահթը մուհաքէմէեէ ալընմըշ, վէ քէֆալէթ ագճէսի ալընարագ սալը վիրիլմիշ օլտուգլարընը պէեան իթմիշ տիր.

* *

Վիէննա ղազէթալարընտան պիրինին կէչէն բազար կիւնիւ թարիխի իլէ Սօֆիատան ալըպ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա նէզարէն, Մ. Նաչօվիչ, Պուլկարիսթանըն Վիէննա բօլիթիգա մէէմուրլուղընա գաթիեէն պիթթաեին քէյֆիյեթ Աւստրիա խարիճիեէ նէզարէթինէ թէպլիղ վէ իշար օլունմուշ տուր.

* *

Պուլկարիսթան թարաֆընտան, Սըրպիսթան վասի հէյեթի նէզտինէ մէէմուրիեէթի մախսուսէ իլէ սէվգ վէ իզամ օլունան Մ. Զախարիեա Իսթօեանօֆ, Պէլկրատտաքի մէչհուլուաթընը բրէնս Ֆէրտինանտա իֆատէ իթմէք իւզրէ, Ֆիլիպէեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր.

Մ. Իսթօեանօֆը կէօրմիշ օլան պազը զէվաթ, մումաիլէյհին Սըրպիսթան վուգուաթընտան բէք տէ մէմնուն կէօրիւնմէտիկինի իտտաա իտիեօրլար.

Մ. Իսթօեանօֆ, Սըրպիսթանտա շըմալ րիւգէեարընըն շիտտէթլէ հուպուպ իթտիկինի, վէ Սըրպիսթանըն պազը Պուլկարլարա մէյլէ իթթիխազ իտէպիլէճէկինի սէօյլէմիշ իմիշ.

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Իթալիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէքի միւնասէպաթը թիճարիեէեէ տաեիր մուվագգաթ պիր սուրէթի թէսվիյէ ագտ իչիւն, պու քէրրէ իքի տէվլէթ արասընտա պազը միւքաալէմաթ իճրա օլունմագտա օլտուղու մէվսուգէն րիվաեէթ օլունմուշ իտի.

Մէզքիւր միւքաալէմէլէր, Մ. Գրիսբինին պէթէքրար մէվգըի իգթիտարէ կէլմէսի իլէ նէթիճէսիզ գալմըշ օլսա իտի, Ֆրանսա իլէ հուսուլէ կէլէճէք սամիմի պիր իթթիֆագըն, Իթալիա էհալիսի թարաֆընտան քէմալի մահզուզիեէթլէ թէլագգը օլունաճաղը տէրքեար իտի. պու իսէ, Նաբօլի պէլէտիեէսի րէիսի սապըգը Մ. Կիօզօ թարաֆընտան մէճլիսի մէպուսանտէ իրատ իտիլէն նութգ իլէ խապաթ օլունմագտէ տիր.

Միւմաիլէյհին էֆքեարընճա, էլեէվմ Իթալիա պիւեիւք պիր պուհրան կէչիրմէքտէ տիր. իխրաճաթ վէ իտխալաթըն թէտէննիսի հասէպիլէ թիճարէթ սէքթէտար, վէ էհալինին գըսմը ազէմի ֆագր ու ղարուրէթէ տիւչար օլմուշ, վէ եալընըզ սանաեի թէրագգը իթմէքտէ պուլունմուշ տուր.

1887 սէնէսի խոխալաթ վէ իխրաճաթը 1888 սէնէսի խոխալաթ վէ իխրաճաթը իլէ գարշըլաշտըրըլըր իսէ, հագըգաթ ղահիրէ իխրաճ օլունաճագ տըր.

1888 սէնէսինտէ 53 միլեօն ֆըրանգ գըյմէթինտէ շարապ, վէ 17 միլեօն ֆրանգլըգ զէյթին եաղը վէ 14 միլեօն ֆրանգլըգ բիրինճ, վէ 11 միլեօն ֆրանգլըգ բօրթուգալ վէ լիմօն, վէ 5 միլեօնլուգ պատէմ, ճէվիզ վէ սաեիր մէյվէլէր, վէ 16 միլեօնլուգ էնվայի հայվանաթ վէ սաեիրէ քի ճէման, 120 միլեօն ֆրանգ գըյմէթինտէ էշեա, Իթալիատան իխրաճ օլունմուշ, վէ մէմալիքի էճնէպիեէտէն Իթալիաեա իտխալ օլունան էմթաա 1887 սէնէսինտէ իտխալ օլունան էմթաատան 210 միլեօն ֆրանգ գատար տուն պուլունմուշ տուր.

Զիրաաթըն մահվընա իսէ, կէօմրիւք թարիֆէսի ումումիեէսի, վէ Ֆրանսա իլէ Իթալիա պէյնինտէ մէվճուտ օլան թիճարէթ մուահէտէսինին ֆէսխի սէպէպ օլմուշ տուր.

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրատան մարտ 16 տա եազըլըյօր.

Գրալիճանըն նութգընտա ճէվապէն, Թագտիմի միւթաա օլան թէշէքքիւրնամէ լաեիհասը իւզէրինէ, բարլամէնթօտա պիր խայլի միւպահասաթ ճէրէեան իթտիքտէն, վէ կիւնլէրճէ միւզաքէրէ օլունտուգտան սօնրա, լաեիհայի մէզքիւրէ գապուլ օլունմուշ տուր. Պու գատար միւպահէսէնին նէ ֆաիտէսի օլտուղու սիւալ օլունսա պէճա տըր.

Բարլամէնթօ, շիմտի պիւտճէ միւպահասասընա պաշլաեաճագ իսէ տէ, հիսապլարտան օսանտըգտա, արատա պիր տախի Բարնէլ վագասընտան վէ Իրլանտա մէսէլէսինտէն պահս իտէճէք տիր.

1889 սէնէսի հարպիեէ պիւտճէսի, բարլամէնթօեա թէպլիղ օլունմուշ տուր. եէքիւնու 17,335,900 Ինկ. լիրասընա պալիղ օլմուշ տուր.

Մէվճուտ օլան Ինկիլթէրա ասքէրինին եէքիւնի 210,000 նէֆէր տիր. Հինտիսթանտա վէ Իրլանտատա 27,000 վէ Մըսըրտա 5000 վէ Ճիպրալթար իլէ Մալթատա 5000 ասքէրի պուլունուեօր.

Ասաքիրի միլլիեէսի 140000 վէ կէօնիւլլիւլէրի 250000 նէֆէրի միւթէճավիզ տուր.

Գահրիեէ նէզարէթի պիւտճէսի հէնուզ բարլամէնթօեա իթա օլունմամըշ իսէ տէ, 70 գատար սէֆաինի ճէտիտէ ինշասը իչին 20500000 լիրա թէքլիֆ օլունտուղու մալիւմ տիւր.

Ինկիլթէրանըն գարիպէն պիր մուհարէպէ իթմէսի մէլհուզ օլմատըղը հալտէ, թէտարիքեաթը հարպիեէեէ կէօրմիւ թամէ չիթապ իտիեօր. տիւշմէնէ միւտաֆաա իչին գօմվէյի պէրրիեէ վէ պահրիեէսինի թէզյիտ իթմէքտէ տիր.

* *

Մ. Բարնէլ իլէ Թայմզ ղազէթասընըն տավասընը թէտգըգ իթմէք իւզրէ, թէշքիլ օլունան գօմիսիօն շիմտի հաֆթատա 3 տէֆա իճթիմա իտիեօր.

Մուխպիրլէրին իսթիմալը իսթիմալ պուլմագ իւզրէ օլտուղունտան, գօմիսիօն ազասը բէք չօգ մէմնուն օլմուշ տուր. զիրա հէր կիւն պիր խայլի մուխպիրլէրի իսթինտագ, վէ պիր չօգ էվրագըն օգունմասընը իսթիմա իթմէկէ մէճպուր օլուեօրլար իտի.

Թայմզ վէքիլի Մ. Սօմս իսէ Մ. Բարնէլին իմզասընը տիկէր պազը էվրագը էլէ կէչիրմէք իւզրէ, Իրլանտաեա Տօմ Վալիչ նամընտա պիր ատէմ կէօնտէրիլտիկինի պէեան իթմիշ տիր.

Թայմզ ղազէթասը, մէրգումա 1000 ֆրանգ խարճըրահ վէ պուլտուղու էվրագ իչին 12500 ֆրանգ իթա իթմիշ տիր. Մ. Բարնէլին իմզասընը հավի օլան էվրագը մէզքիւրէնին տախի սահիհ օլուպ օլմատըղը թէտգըգ օլունաճագընտան, պու տավա պիր խայլի զէման իսթիմ պուլմաեաճագ տըր.

Էվվէլքի սախթէ մէքթուպլարը իթա իթմիշ օլան Բիկօթըն հալի մալիւմ տիւր. Տօմ Վալիչ իսէ, պիւթիւն պիւթիւն սապըգալը կիւրունինտէն օլուպ, պիր գաչ սէնէլէր քիւրէքտէ գալմըշ տըր.

Ղալիպա պու միսիլլու էչխաս Իրլանտա ճէմիյեթինին էսրարընը թէճէսսիւս իչին գուլլանըլըեօր իսէ տէ, պունլար պիր իշ կէօսթէրմէք իւզրէ էքսէրիա սախթէքեարլըղը իրթիքեապ իտիեօրլար.

ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Մաճար մէճլիսի մէպուսանընըն թուրուգ վէ մէապիր գօմիսիօնու մարտըն 17 նճի կիւնքի իճթիմաինտէ, Սիւվէեիչ գանալը մուգավէլէսինէ տաեիր օլան լաեիհաեը թահթը միւզաքէրէեէ ալմըշ տըր.

Մէպուսանտէն Մ. Թէմէնի, Աւստրիա վէ Մաճար սէֆաինի Սիւվէեիչ գանալընտան քէսրէթլէ միւրուր իթմէտիքլէրի ճիհէթլէ, մէզքիւր մուգավէլէնին Աւստրիա-Մաճարճա բէք տէ էհէմմիեէթի հաեիզ օլմատըղընը, վէ մէզքիւր լաեիհանըն մուհիմ պիր նոգթասը վար իսէ, օտա հուգուգը միւէլլ գավաիտինին թէվսիւինտէն իպարէթ խուսուլի, վէ մուգավէլէյի մէզքիւրէնին Մաճար բարլամէնթօսը իլէ պիլճիւմլէ Էվրօբա բարլամէնթօլարը թարաֆընտան քէմալի մէմնունիյեթլէ թէլագգը օլունմասը լազըմ կէլտիկինի պէեան իթմիշ, վէ պունուն իւզէրինէ Սիւվէեիչ գանալը մուգավէլէսի գապուլ օլունմուշ տուր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 21 մարտ

Պուլանժէ ֆըրգասընտան Մ. Ֆըրանսիս Լօր, մէճլիսի մէպուսանտէ, պագըր պուհրանը հագգընտա, հիւքիւմէթէ սիւալ իրատ իթմիշ օլմաղլա, Մալիեէ նազըրը Մ. Րուվիէ, հիւքիւմէթըն Գօնթուառ տ'էսգօնթ մէնֆաաթընա իճրա իթտիկի մուամէլէեէ հագգ վիրմիշ, վէ պու մուամէլէնին պիր պիւեիւք պուհրանըն էօնինի ալմագ մագսատը օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր.

Մէճլիսի մէպուսան ակըըլաեըպ, մէսուլիյեթ քիմէ էրէ աիտ օլտուղունու թահգըգ իտիլմէսի իչին, թէտարիքի լազըմէնին իթթիխազ վէ ահքեամը գանունիեէտէ մուհաֆազա օլունաճաղընա տաեիր օլուպ, վիւքէլա թարաֆընտան գապուլ օլունան Մ. Թօմսընըն տէքլիֆի իթտիկի թէքլիֆ գապուլ իտիլմիշ տիր.

Լօնտրա 21 մարտ

Ինկիլթէրա պանգասընըն կէչէն հաֆթաեա նիսպէթլէ, պու հաֆթալըգ միւվազէնէ ճէտվէլի տիր.

Թահսիլաթը նագտիեէ ֆազլասը Ինկ. լիր. 193,000

Իհթիեաթ պանգնօթ ֆազլասը Ինկ. լիր. 195,000

Զանթատա մահֆուզ թահվիլաթ ֆազլասը Ինկ. լիր. 770,000.

Թէահհիւտաթա գարշը իհթիեաթ սէրմաեէսի 100 տէ 42¼ նիսպէթինտէ տիր.

(Պոլիթիշէ Քօրրէսբօնտանց)

Պուտաբէշթա 19 մարտ

Պու կիւն մէճլիսի մէպուսանըն իճթիմաընտան սօնրա, Գօլօման Սամօզիլ նամընտա պիր կէնճ թալէպէ, բարլամէնթօ հավլիսինտէ մէպուսանտէն 70 եաշընտա Էմէրիխ Իվանգա նամ զաթը թահգիրէ գալգըշմասը, վէ Գէտէօն Րօնօնծի նամ մէպուս, միւմաիլէյհէ մուավէնէթ իթմիշ օլմաղլա, անը տախի եումրուգլարտան թարպ իթմէսի իւզէրինէ, միւմաիլէյհ թալէպէնին իւզէրինէ րէվօլվէր իլէ ատէշ իտէրէք, մէրգումու խաֆիֆճէ ճէրհ իթմիշ տիր. պու վագաանըն իւզէրինէ, թալէպէլէր վէլվէլէլի պիր իճթիմա ագտ իթմիշ օլտուգլարը կիպի, սօգագլարտա տախի պագը նիւմաեիշլէր իճրա իթմիշ տիր.

Պէրլին 19 մարտ

Հարպիեէ նազըրը ժէնէրալ Պըրօնսար Շէլլէնտօրֆըն իսթիֆա իթմէսի միւհթէմիլ օլտուղունու, վէ Սթրասպուրկ վալիսի ժէնէրալ Վէրտի տիւ Վէրնուանըն միւմաիլէյհէ խալէֆ օլաճաղը սէօյլէնիեօր.

Բէլղրատ 19 մարտ

Գրալ Միլան թարաֆընտան պէեան օլունան արզուեա թէվֆիգըն, իսթիգպալինէ եալընըզ Սըրպ գօնսօլօսը վէ մէէմուրլարը վէ բօլիս միւտիրի կիթմիշլէր տիր.

Իմբէրաթօր թարաֆընտան եավէրի Գօնթ տը Բաար, Օթէլէ ազիմէթլէ, գրալ Միլանա մէրասիմ խօշամէտիեէ իֆա իթմիշ տիր.

Էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա, գրալ Միլան սէրայի իմբէրաթօրիեէ ազիմէթլէ, պիր սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշ տիր. գրալ Միլան, չըգտըղընտա միւթէէսսիֆ օլտուղու կէօրիւլմիշ տիր.

Էհալի «Էլէէն» վէ «Զիվիօ» սէտալարը իլէ գրալ Միլանէ պէեանը իհթիրամ իթմիշ տիր.

Պատէհու Մ. Թիցաեր, վէ Մաճառ վիւքէլասընտան պազըլարընը զիեարէթ իթտիքտէն սօնրա, ագշամ Վիէննաեա հարէքէթ իթմիշ տիր. Վիէննատա 2-3 կիւն գալաճագ տըր.

Գրալ Միլան Պէլկրատտան հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ Ալմանիա, Աւստրիա վէ Րուսիա սէֆիրլէրինէ նիշանլար իհտա իթմիշ տիր.

Լօնտրա 19 մարտ

Լօրտ Համիլթօն, մէճլիսի մէպուսանտէ պէեան իթմիշ տիր քի, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, Հէրվէյ նիմ ատալարընտան օլան 11 ատա իւզէրինէ իճրայի հիմաեէեի գապուլ իթմիշ տիր.

Սիր Ճէյմս Ֆէրկիւսօն, Ինկիլիզ թէպաասը օլան Հինտլիլէրին Զէնկիպարտէ տիւչար օլտուգլարը զարար ու զիեանը Ալմանիա հիւքիւմէթինէ թազմին իթտիրմէք իչիւն, հուգուգը պէյնէլ միլէլ գանունընտա էօյլէ պիր ֆըգրա պուլունմատըղընը պէեան իթմիշ տիր.

ՕՃՐԱԳՈՐԾԱՑ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅԼԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ը.

Մեր վերջի յօդուածովս կրկին անգամ ցոյց տուինք թէ ո՛ր աստիճան անհրաժեշտ պէտք մ'է բովանդակ գործարանաց կանոնաւոր պաշտօնավարութիւնն՝ ուղեղին անթերի գործունէութեան համար, և այս մասին մէջ բերինք տօգթօր Փօռէ մէկ արդարացի դիտողութիւնն զոր ըրած է կուսակրօն մայրապետաց միայն մանաւոր մէկ այլանդակութեան մասին՝ որ կը կայանայ ամուսնացեալ և զաւկի տէր կանանց դէմ անտեղի հակակրութեամբ մը:

Բնութեան՝ մարդ էակին յօրինուածոյն մէջ դրած ա՛յն զօրութիւնները, կենսական ա՛յն ոյժը որով կը պարտաւորի մշտնջենաւորել իր սերունդը ու Աստուածային տնօրինութիւն մ'է, երբ անգործութեան դատապարտելու ըլլամք զայն ինչպէս ըսած եմք ուրիշ անգամներ, չը ջնջուիր, հապա ուրիշ գործարանաց դառնալով, կենսական տարբեր ուժերու կը վերածուի և տարբեր գործերու տեղի կուտայ միշտ վնասակար անհատական առողջութեան և մանաւանդ ուղեղին պաշտօնավարութեան: Մայրապետաց մայր ըլլալու կենսական ուժն, կարողութիւնն, բնազդումն անգիտակցաբար կը փոխուի ատելութեան, նախանձութեան, չարութեան և այս ալ մանաւորապէս ամուսնացեալ և զաւկի տէր կանանց դէմ: Այս մասին այսչափը բաւական համարելով անցնիմք մեր բուն նիւթին:

Կան բնականաբար կարգ մը ոճրագործներ զորս կրնամք քիչ շատ վայրենեաց և գազաններու հետ բաղդատել. բայց կան որ ալ՝ այն աստիճան յոռի, այլանդակ և վատթար են բնազդմամբ և զգացմամբ, որոց նմանն ոչ ամենահեռին վայրենեաց մէջ կարելի բան է տեսնել և ոչ ալ վերջին ծայր կատաղի գազաններու մէջ:

Ի՞նչ անուն կարելի է տալ զոր օրինակ այն քսան և վեց տարեկան երիտասարդին (Մէնէսօլա) որ միայն չորս տարեկան աղջիկ մը ամենայն քաղցրութեամբ իր տուն հրաւիրել, պղծել, և խեղդելէ յետոյ մարմինն ալ կը ջարդէ:

Ի՞նչ անուն տալու է այն տասն և վեց տարեկան պատանւոյն որ ուրիշի մը ընկերութեամբ երեք տարեկան մանուկ մը պղծելէ յետոյ կը խեղդէ զայն և մարմինն ալ կը խորտակէ և կերպարանափոխ կ'ընէ:

Ի՞նչ անուն տալու է այն սպասուհիին կամ վարժուհիին որ ամբողջ ընտանիքին վստահութիւնը վայելելով հանդերձ, իրենց յանձնուած փոքրիկ տղայքն ծանր և աստիճանաբար կամ թունաւորելով, կամ ասեղներ կլանեցնելով, կամ նօթի և ծարաւ և պահելով, կամ քնանալէ արգիլելով կ'սպաննեն և ասով ալ ներքին անպատմելի հաճոյք կ'զգան:

Ի՞նչ անուն կարելի է տալ այն հօր: մօր որ, ներքին անպատմելի ցնծումն կզգան երբ նոյն իսկ իրենց զաւկներն միեւնոյն զարհուրելի միջոցներով չարաչար կսպաննեն.

Մօտ ատեններս տեսնուեցաւ այսպիսի դէպք մը նոյն իսկ Գաղղիոյ մէջ. Այր և կին մանաւոր հաճոյք կ'զգային իրենց մէկ փոքրիկ և հրեշտակային գեղեցկութեամբ աղջկան մարմինն ամեն օր մէկ մէկ քիչ այրել և նորա սրտաճմլիք աղետից հանդիսատես ըլլալով. Այս կարգի դէպքեր յաճախ կը կարդացուին Եւրոպական լրագրաց մէջ և այս ալ գոնէ ամիսը անգամ մը ըլլալու պայմանաւ. 1875ին էր երբ Տիկին Պունեօն (Սօֆի կօթիէ) մահուանը կը դատապարտուէր իր եօթ զաւկներն ասեղի հարուածներով հետզհետէ սպաննած ըլլալուն համար. 1887ին ամբողջ ընտանիք մը չղթայակապ աշխատութեան կը դատապարտուի չորս տարեկան որբ որդւոյն վրայ մօրէ չ[illegible] տանջանաց փորձեր ըրած ըլլալով: Առանց կամ ջնջին պատճառներով կը հարուածուի ուրիշ մանուկն գաւազանով կամ կաշիով, ձմեռը սաստիկ ցուրտին, հօրի մը աղբեր պաղ ջուրին ներքեւ ժամերով կանգնելու կը դատապարտուի. օրերով առանց հացի և կերակրոյ, մարմնոյն զանազան կողմերը չարաչար տանջանօք կայրուի: Այս յիմար ճիւաղները օր մ'ալ եւս աւելի կատղելով կը յարձակին խեղճ տղեկին վրայ և չարաչար կը խեղդեն զայն և այն ատեն կը տեսնուին մարմնոյն վրայ հարիւրէն աւելի կեղեր և վէրքեր: Կարծեմ հազիւ երկու տարի կայ որ Գերմանիոյ մէջ կին մը մահուան կը դատապարտուէր իր ութ տարեկան խորթ աղջկան մարմինն կուով ծեծել և այրած ըլլալուն համար, և այս ալ ամուսնոյն ամբողջ հարստութիւնն նոյն իսկ իր որդւոց պատկանեցնելու դիտաւորութեամբ:

Ոմանք իգական սեռն աւելի ըղձալի կարծելով զարմանօք կը հարցնեն թէ ի՞նչպէս կարելի է որ աչառու, այլանդակ, յոռի և «խէէ» ոճիրք սովորաբար կանանց ձեռօք կը գործադրուին:

Կանայք և ոչ մէկ տեսակէտով աւելի զգայուն չըլլալէ զկնի այս մասին շատ ալ պակասաւոր ըլլալնին բնախօսական հաստատուած ճշմարտութիւն մ'է, և ի՞նչ բանի համար չըլլայ այսպէս, քանի որ իգական սեռին ուղեղն միջին հաշւով 150 կրամ պակաս կը կշռէ. քանակական զգալի տարբերութիւն մը որ՝ այն համեմատութեամբ կ'աւելնայ ո՛ր համեմատութեամբ որ միեւնոյն մեր խուզարկութիւնքն եւս աւելի լուսաւորեալ ցեղերու մէջ. Որոնց և կանանց ուղեղի քանակական հաւասարութիւն՝ վայրենեաց մէջ միայն կարելի է, քանակական այս տարբերութեան հետեւութիւնն կ'ըլլայ բնականաբար պակասաւորութիւն մը ուղեղին պաշտօնավարական բովանդակութեան մէջ:

Անհատ մը, ո՛ր համեմատութեամբ որ զօրաւոր է կամք ըսուած մտային կարողութեամբ, ո՛ր համեմատութեամբ որ կարող է զսպել իր զգացմունքն, բնազդմունքն, ո՛ր համեմատութեամբ որ տէր է իր անձին և կրից, ո՛ր համեմատութեամբ որ օժտեալ է տրամաբանական գերազանց տրամադրութիւններով, բնականաբար պակաս զգայուն կ'ըլլայ. Բայց ուրիշ բան է պակաս զգայուն ըլլալ, ուրիշ բան է նաև պակաս զգայուն ըլլալ. Ուրիշ բան է զգացմամբ գիրադրգիռ ըլլալ, ուրիշ բան է նաև զգացումները տրամաբանութեան ներքեւ առնել և անոնց կուրօրէն չհնազանդելու չափ մտաւորական ուժերով օժտեալ ըլլալ. Ուրիշ բան է զգացմանց գերի ըլլալ, ուրիշ բան է նաև հնազանդեցնել զայնս անհատական և ընկերական շահերուն. Ուրիշ բան է արտաքին ձեւերու, ատեներու և գոյութիւն չունեցող բաներու երբեւ իրականութիւն տրամել, լալ, ողբալ, յուզուիլ, զայրանալ, ուրիշ բան է նաև անոնց երեւակայական և գոյութիւն չունեցող բաներ ըլլալն գատելու և ինքզինք զսպելու տրամադրութիւնք. Այո, ինչպէս ֆիզիգապէս նոյնպէս ալ մտաւորապէս տկար են կանայք, այս է ճշմարտութիւնն:

Արդէն ոճիրք այն համեմատութեամբ «խէէ» (1), վատ և աչառու կերպարանք կառնուն, որ համեմատութեամբ որ մտաւորապէս տկար արարածներու ձեռօք գործադրուին. ի՛նչ հարկ կայ հեռու երթալ, տղայք որ տկար են կզգան ներքին անդիմադրելի փափաք մը վատութեամբ տանջելու և չարչարելու կենդանիները և իրենցմէ փոքր տղաքը, և այս ալ միշտ անպատիժ մնալու յոյսով և փափաքով:

(1) Պու լուղէթին ասըլ մանէասընը անլաթմաղըր, վէ միւսթաժէլ պիր լուղէթ պուլունմատըղընտան, բէք տըրըզգէա, բէք ալչագ, վէ բէք ինսաֆսըզգէա մանէալարընը ալընապիլիր:

Վերյիշեալ կարգի այլանդակ կերպով գործուած ոճիրներու բուն պատճառներն բնականաբար յիմարութեան մէջ որոնելու է, այս կարգի ոճրագործք կրնայ ըլլալ որ արդէն յիմարութեան վերաբերեալ նշաններ ցոյց տուած լինին և կամ ոչ, ինչպէս հետեւեալ դէպքին մէջ: Քառասուն և չորս տարեկան պարկեշտ, համեստ, ուսեալ, մեղմ և սրամիտ կին մը որ մինչեւ այն ատեն մտային խանգարման և ոչ մէկ նշան ցոյց տուած չէր, օր մը նոյն իսկ իւր զաւակն հրոյ մէջ կայրէ և ամենայն անտարբերութեամբ ամուսնոյն կը ներկայացնէ զայն: Նոյնպէս սպասուհի մը իրեն յանձնուած չորս փոքր տղայոց երակներն կը բանայ աւուրս մը. կը դատապարտուի, կաքսորուի, վերջը ազատ թողուելով կամուսնանայ, կունենայ զաւակ մը և օր մ'ալ կոկորդը կը բանայ կսպաննէ և ամենայն պաղարեամբ կ'սկսի դիտել զայն:

Հոս ուշադրութեան արժանի է սա կէտը որ, այսպիսիք ինքզինքնին պաշտպանելու և կասկածանաց տեղի չտալու համար, նախապէս և ոչ մէկ միջոցի մը չեն դիմեր և ամենայն հանդարտութեամբ կ'խոստովանին իւրեանց յանցանքն, այս է որ կը հաստատէ յիմար ըլլալնին:

Բայց շատ անգամներ ամենէն կատաղաբար եւ վատութեամբ գործուած ոճիրներու հեղինակներն, ապագային կասկածի տեղի չտալու համար հարկ եղած միջոցք ամենայն ճշդութեամբ և զգուշութեամբ նախապէս կը կարգադրեն:

Մարդ էակին ուղեղին խորերուն մէջ կան երբեմն այլանդակ բնազդմանց սերմեր, որք կ'սկսին գործել և արտայայտուիլ երբ պարագայք դրդեն զայնս:

Այս այլանդակ բնազդումներէն մին է նաև այն փափաքը զոր կ'զգան երբեմն անձինք ուրիշներու տանջուիլը տեսնել անպատիժ մնալու յուսով: Արդարեւ այն մարդը որ անգութ, անողք, անողորմ և վատ է իւր զոհերուն համար, վերջին աստիճան կը սոսկայ բանտարկութենէ, պատժուելէ, եւ մանաւանդ մահուանէ. և այս պատճառաւ է որ անձնասպանութիւնն վերջին ծայր հազուագիւտ դէպք մ'է ոճրագործաց մէջ:

Ոմանք անձնասպանութիւնն վատութեան արդիւնքն կը կարծեն. բայց ինչ որ ալ լինին անձնասպանութեան պատճառներն, չէ բնաւ վատութիւն. և երբեմն պարագայից մէջ ալ պատուոյ զգացման և արիութեան մէկ ապացոյցն է:

Ո՞վ կրնայ վատ անունը տալ այն զինուորականին, որ պատերազմի դաշտին վրայ անողք և յաղթող թշնամւոյն փոխանակ անձնատուր ըլլալու, կ'ըլլայ անձնասպան:

Կարելի բա՞ն է վատ անունը տալ այն ողորմելի որբեւայրի կնոջ որ յուսահատութենէ մղեալ նախամեծար կը համարի տասն և մէկ տարեկան զաւակովն միատեղ անձնասպան ըլլալ քան թէ անպատիւ միջոցներով ապրիլ:

Վատ է կրնա՞մք մի ըսել այն անձին որ մինչեւ վերջը չարաչար կ'աշխատի առանց նպատակին հասնելու և օր մ'ալ յուսահատութեամբ կ'ըլլայ անձնասպան:

Միթէ վա՞տ էին միջին դարու մէջ հաւատաքննութեան պատճառաւ բանտարկեալներէն շատեր երբ անձնասպան կ'ըլլային յուսահատութեամբ:

Այո՛, անձնասպանութիւնն ունի շատ պատճառներ. յիմարութիւն, մտաւորական թերութիւնք, եայլն, բայց ինչ որ ալ լինի, վատութեան արդիւնքն չէ և չկրնար ըլլալ:

ՏՕՔԹ. ՃԷՊԱԼԵԱՆ

ԿՐՕՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

—

Քրիստոնէական կրօն բարոյականութեան հիմն ու խարիսխն է, որովհետեւ Աւետարանն Քրիստոնէութեան այդ վսեմ օրէնսդիրքըն, ամբողջովին բարոյականութեան վըրայ հիմնեալ է. Եղած է ժամանակ որ քրիստոնէութիւնն՝ զինքն դաւանող պաշտօնէից ձեռքն գործիք լինելով, ազգաց և ժողովրդեան տառապանաց և աղէտից առիթ եղած է, այսինքն յանուն կրօնի և յանուն քրիստոնէութեան կրօնի պաշտօնեայք, ժողովուրդն տեսակ տեսակ միջոցներով կեղեքած և չարչարած են. Սպանիոյ մէջ հաւատաքննութեան տարած դժբաղդ հազարաւոր զոհերն մեր սոյն ըսածներն կը հաստատեն:

Թէև քրիստոնեայ օտար ազգաց յանուն քրիստոնէութեան կեղեքումներ և պառակտումներ տեղի ունեցած են. բայց Հայ ազգն քրիստոնէութիւնն ընդունած՝ այսինքն 1500 տարիներէ ի վեր գրեթէ միշտ համերաշխութեամբ գործելով կրօնի պաշտօնէին հետ, չարունակ նորա աջակցութեամբն և օժանդակութեամբն կարող եղած է, քրիստոնէութեան հալածեալ ժամանակներն իսկ, պահել իւր կրօնն և իւր ազգութիւնն, և այսպէս հասած եմք մինչեւ ցայսօր ազատ ժամանակի մը թէ կրօնական պաշտաման և թէ ազգային գոյութեան տեսակէտով:

Կրօնն՝ բարոյականութեան հիմն է ըսինք, ասկից բնականաբար կրնանք հետեւցնել թէ կրօնի պաշտաման կամ կրօնական զգացմանց մէջ եթէ թերանանք, յառաջ կուգայ նաեւ բարոյական խանգարում մը անհատապէս մեր ընտանեկան և ընդհանրապէս մեր ազգային կենաց մէջ, զի մեր ազգային գոյութիւն, մեր նախնեաց աւանդական համոզմամբն, կրօնի զօրութեան մէջ որոնելու հարկին մէջ լինելուս, մեր առաջին և գլխաւոր պարտականութիւնն պէտք է լինի, վառ պահել Հայկական եկեղեցւոյ և Հայ կրօնի սրբազան հուրն Հայ ժողովրդեան սրտին մէջ:

Բայց դժբաղդաբար մեր ազգային գոյութեան կայն եղող, մեր հայկական կրօնին ազդեցութիւնն երթալով տկարանալու վրայ է ըղձալի կերպով, պարզապէս կրօնական սէրն քիչ քիչ նուազիլ սկսած է, և նորա յաջորդած է խել մը օտարամուտ և անբարոյական սովորութիւններ, որք իբր թէ առանց մեր կրօնական զգացման և մեր աւանդական համեստութեան դպչելու ի գործ կածեմք. Այո, քիչ քիչ կուզենք մոռնալ մեր նախահարց աւանդութիւններն, և կը յարինք համակրանօք օտար ազգաց ոչ թէ լաւ և բարի ունակութեանց, այլ նոցա մոլի և վնասակար արարքներուն:

Անէնէ անցեալ չաբթու ցաւօք կը ծանուցանէր թէ, Աֆիօն Գարա Հիսարի Հայք խաղամոլութեան վերջին աստիճանին հասած են, թէ նոյն իսկ դպրոցական տղայք, խաղամոլութեամբ կանցնեն իւրեանց անգին ժամերն. Երբ Աֆիօն Գարա Հիսարի Հայ ժողովրդեան խաղամոլութեան վրայ ցաւ կըզգայտնենք, պէտք է գիտնալ որ Պօլսեցիքս շատ աւելի ողբալի վիճակ մը ունինք, որովհետեւ եթէ Աֆիօն Գարա Հիսարի Հայն, նոր սկսած է այդ աղէտալի մոլութեան, մեք Պօլսեցիքս շատ տարիներէ ի վեր մեր զբօսանաց էն մեծ առարկայն համարելով զայն, ձմեռուան երկար գիշերներն յաճախ խաղամոլութեամբ անցուցած, մեծամեծ դրամներ կորսնցուցած, և այսպէս շատ անգամ մեր ընտանեաց և զաւակաց իրաւունքն, մեր միակ քըմահաճոյից յատկացնելով, թէ մեր և թէ նոցա թշուառութեան պատճառ հանդիսացած եմք, մէկ խօսքով օրինակ եղած եմք գաւառացւոյն, ոչ միայն խաղամոլութեան նկատմամբ, այլ նաև յանուն Ազգ. կրթութեան ինչպէս ուրիշ տարիներ, այս տարի եւս աւելի չքեղ և աւելի փայլուն դիմակաւոր և անդիմակ պարահանդէսներ տուինք, ուր իբրև մոլութեանց մի ցուցահանդէս՝ կրցինք ի հանդէս ածել մեր ամեն տեսակ արարքներն, որք դէմ են բարոյականութեան և մեր ուղղափառ Ս. կրօնին: Բնական է որ ամեն բան երթալով կը յառաջանայ, այսպէս ալ մեր ազգ. պարահանդէսից այս տարուան թիւն և թէ փայլն գերազանցեց քան ըզ նախորդն, և բան մ'ալ աւելցուցինք, այսինքն մրցանակի՜... գրութիւնն:

Ռուսիոյ մէջ Իզմիրեանց մը կտակելով գումար մը կը յատկացնէ ազգային գրականութեան ծաւալման համար, և այդ գումարին տոկոսն Ազգ. Պատրիարքարանի տրամադրութեան տակ կը դնէ. կտակելով որ Հայ գրականութեան փայլին աշխատելով, հայկական հեղինակութիւն մը ընտրելն տրուի զայդ գումար իբր քաջալերական մրցանակ. և այս կտակ մէկ քանի տարիներէ ի վեր կը գործադրուի շնորհիւ Ազգ. վարչութեան. Եթէ Իզմիրեանց մրցանակ կուտայ Հայ գրագէտին, մեք Պօլսեցիքս ալ մրցանակ տուինք այն Հայ տիկնոջ, որ Դատըգիւղի պարահանդէսին մէջ փայլուն երեւնալու համար ոսկիներ շռայլելով մինչեւ Ռումանիայէն ճոխ և զարդարուն զգեստներ բերել տուած էր. մրցանակ տուինք անոր՝ որ էն ստորին կերպարանօք պարահանդէս մտած էր, հետեւապէս շռայլութիւնը և խայտառակութիւնը վարձատրեցինք: Մրցանակի արժանի էր նաեւս այն անձն որ Ագը-Եէրի մէջ Քառեակ անուամբ խել մը անիմաստ և խայտառակ ոտանաւորներ հրատարակեց, և պարահանդէսի վրայօք տեղեկութիւն չունեցողներուն ծանօթութիւն տուաւ, թէ քանի անբարոյական դարձուածներ տեղի կունենան պարահանդէսից մէջ, բայց հարկ էր որ այդ քառեակներն ալ հրատարակուէին, որպէս զի գաւառացի մատաղ սերունդն ալ գիտնար և լսէր թէ քանի աշխուժիւ Պօլսեցիքս կաշխատինք իւրեանց կրթական յառաջդիմութեան համար:

Աշտիշատի Սուրբ Սահակեայ մատրան շինութեան խնդիրն ալ բաւական նիւթ եղաւ լրագրաց: Անցեալ օր կըսէի իրավի, միթէ կարելի չէ՞ պարահանդէս մը տալ ի նըպաստ շինութեան վերյիշեալ մատրան, և սոյն ենթադրութիւնս կարդարացնէի սա համոզմամբ որ, եթէ ի նպաստ Ազգ. կրթութեան պարահանդէս տալն չվնասէր բնաւ մեր բարոյականին և մեր համեստութեան, հապա ո՞րչափ առաւել իրաւունք պիտի ունենանք պարահանդէս տալու ի նպաստ շինութեան այն մատրան, որոյ ճակատը կը փայլի այն վսեմ և սուրբ անձնաւորութեան անունն, որ հեղինակ և պատճառ եղած է մեր Հայ գրականութեան:

Եթէ այսպէս շարունակենք, մեր այսօրուան ցաւալի ենթադրութիւնն հաւանական է որ վաղն իրականութիւն դառնայ մէկ ուրիշ առթիւ. բայց այս ընթացքով մեր բարոյականութիւնն զգալապէս կընուազի, և անշուշտ աղէտաբեր հետեւանաց պատճառ կը լինի, անտարակուսելի ճշմարտութիւն մ'է այս. պէտք է մեր մտաց մէջ լաւ ըմբռնել թէ, եթէ մեր նախնիք կրօնի ջերմեռանդութիւն և ներկային մէջ քիչ շատ նոցա չափ հետեւողներ չունենայինք, ոչ Ղալաթիոյ Նեղք. Վարժարանն կրնայինք հիմնել, և ոչ ալ Գարակէօզեանի եկեղեցւոյն հասոյթովն կրթարանաց մը հաստատելու գաղափարն յղանալ. Հետեւապէս պէտք է աշխատիլ կրօնն ու բարոյականութիւնն վառ պահելու ի մէջ, խորշելով այն ամեն վնասակար և մոլի սովորութիւններէն, որ մարդուս թէ հոգւոյն և թէ մարմնոյն անկման և նուաստաց-

ման աւելի և պատճառ կը լինի։

Կրօնի պաշտօնեայն անշուշտ մեծ դեր պէտք է որ ունենայ, մեր ժողովրդեան բարոյական նուաստացման դէմ թումբ կանգնելու համար. բայց ցաւ է մեզ ըսել որ տակաւին կրօն. Պատկ. Ժողովոյ տրամադրութեան տակ կանոնաւորապէս կրօնական թերթ մը ունենալու բարեբաղդութիւնը չունեցանք. զորն որ խիստ զգալի պէտք մը եղած է մեր արդի կացութեան նկատմամբ։

9 մարտ 1889 Իւսկիւտար

Տ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԷ

ՍԱՊՈՒՆ

(Էվվէլքի կիւնքի Նիւսխէմիզտէն մապաատ վէ խիթամ)

Սապուն իմալընտա իսթիմալ օլունան տիւլէր մատտէ, բօթաս վէ եախօտ սօտա միւնհալլը օլան մայի գալէվի տիր։

Մէվատտը շահմիեէ իլէ զիւեուիլը հէյեէթի ասլիեէլէրի իլէ, գալէվիեաթ իլէ իմթիզաճ իթմէք խասսէսինէ մալիք օլտուգլարը մուգատտէմա գապուլ օլունմուշ իտի իսէ, Մ. Շըվրէօյլ, մէվատտը շահմիեէնին գալէվիեաթտան թէֆրիգ օլունուր իսէ, էվվէլճէ մալիք օլտուգլու խասսէլէրատէն պաշգա խասսէլէրէ մալիք օլտուղունու իքնարբիեաթընտա քէշֆ իթմիշտիր. սապունուն սուրէթի հուսուլը հագգընտաքի նազարիեաթըն թաֆսիլաթընա կիրիշմէք, վէ էգալիմի հարրէ (սըճագ պէլտէլէր) նէպաթաթը կիպի հալը թապիիտէ օլարագ, գըսմէն հասըլաթը շահմիեէնի հավի օլան մէվատտը շահմիեէնին նի՞շին տօն եաղը վէ զէյթին եաղը վէ սաիրէ կիպի շահմըլէրտէն տահա զիեատէ սուհուլէթլէ սապուն հալինէ կէլտիքլէրինի իյզահ իթմէք, գարիինիմիզճէ պէլքի փաեիտէսիզ օլաճագ տըր։

Սապունլար, սէրթ սապուն, վէ եումուշագ սապուն նամը իլէ իքիեէ թագսիմ օլունուր։

Պունտան մաատա իսթիմալ օլունան մատտէյի շահմիեէեէ կէօրէ իչ եաղը սապունու, վէ զէյթին եաղը սապունու, վէ խուրմա եաղը սապունու, վէ ճէվզի պէնտ եաղը սապունու, վէ պալըգ եաղը սապունու վէ բէչիրա եաղը սապունու նամլարը տախի վէրիլիր։

Սանաեի նօգթայի նազարընտան սէրթ սապունլար, պէր վէճհի աթի ազսամէ թագսիմ օլունուր։

1. Տանէլի սապուն,
2. Բարլագ »
3. Ատի »

Տանէլի սապուն պատէլ իմալ տէնիզ թուզու վասըթասըյլա մահլուլընտէն թէֆրիգ օլունտուգտան սօնրա, տէրուննինտէ հավա գալմամագ շարթըյլա, պիր խամուր հալինտէ պուլունուպ թէսալլիւպ իթտիքտէն սօնրա, իյնէ կիպի ինճէ պիր թագըմ տամարլար միւշահէտէ օլունտուղու իչիւն, պու նամ վէրիլմիշ տիր. միգտարը ճիւզի օլարագ տայիմա սապունտա միւլասըգ պուլունան բիւլլիւքլէր, պիլլօրլանմաեան գըսմընըն տիպինէ չէօքէր. տանէլի սապուն քէնտիսինէ մախսուս սուրէթի իմալը իլէ բիւլլիւքլէրտէն վէ ֆազլա սուտան թէմիզլէնտիկի իչիւն, պիւթիւն սապօնլարըն էն սաֆիսի տիր։

Շիմտի էհվէնիյեէթ, նէֆասէթէ թէրճիհ օլունտուղու իչին, էլէեէմ հիչ տանէլի սապուն իմալ օլունմամագտա տըր. տանէլի սապուն էն ալէա սապուն օլուպ, պէհալըլըղը իլէ պէրապէր, տիկէր սապունլարտան տահա էհվէն տիր։ Տիկէր սապունլար կէօզ իլէ ֆարգ օլունուր տէրեճէ սիւրաթլէ էրիրլէր։

Բարլագ սապուն, տանէլի սապունու ճիլա իթմէք սուրէթիյլէ իմալ օլունուր. տանէլի սապուն, սու վէ եախօտ գուվվէթսիզ մայի գալէվի իլէ գազանտա գայնատըլըր իսէ, սուեուն պիր միգտարըը էմէր վէ ֆագաթ պիլլօրլանմագ խասսէսինի զայպ իտէր, բարլագ սապուն իմալընտա թուզ գաթմագ, վէ բիւլլիւքլէրտէն թէֆրիգ իթմէք մուամէլէսի տանէլի սապունտաքի մուամէլաթըն այնի սուրէթտէ իճրա օլունուր. շու գատար քի բարլագ սապունտա տահա զիեատէ սու վար տըր։

Շիմտի էն զիեատէ իսթիմալ օլունան ատի սապուն տիկէր սապունլարըն ճիւմլէսինին էն ֆէնասը տըր,

Հալպու քի մէմալիքի Շահանէտէ էն զիեատէ մէզքիւր սապուն սիւրիւլիւր, պու սապուն, մայի գալէվինին ասըլ սապունտան իֆթիրագ իթմէսի իչին, լիւզումու տէրէճէ թուզլու օլմատըղընտան, գազանտա պուլունան մէվատտըն ճիւմլէսի պիր խամուր հալինէ կէլիրէք, սապուն նամը իլէ ֆիրուխթ օլունուր։ Գազան տէրունինտէքի մահի սօեուղունճա, սաղլամ պիր սապունէ թէհավվիւլ իտէր. Ֆագաթ պիր սապունուն մէնզարէյի խարիճիեէսի չօգ միգտարտա սուեու հավի օլտուղունու իրայէ իթմէզ.

Միգտարը քիւլլի սուեու հավի օլտուղու հալտէ պիլէ, գուրու վէ սէրթ կէօրինմէք խասսէսինէ, էգճիւմլէ ճէվզի պէնտ սապունունտա թէսատիւֆ օլունուր. պու սէպէպտէն մէյնի ճէվզի պէնտ եաղը, մէպզուլ օլտուղու զէմանտան պէրու, ատի սապուն իմալը չօղալմըշ տըր։

Ճէվզի պէնտ եաղը իլէ իմալ օլունան սապունլար, իմալընտան 3-4 կիւն սօնրա մէյտանը ֆիրուխթէ չըգարըլապիլիր վէ մէզքիւր սապունլար բազար էերլէրինտէ, սապունճըլարըն եաբտըգլարը կիպի, էէքտիկէրինէ վուրուլմա, սապունուն գուրուլուղունա տէլալէթ իտէճէք, պիր կիւրիւլթիւ հասըլ իտէրլէր։

* * *

Ձիքը ու թաատատ խյէտիկմիզ սապունլար, ալէլ ումում էվվէրտէ իսթիմալ օլունան սապունլար տըր. պունլարտան, եումուշագ սապունլարըն իմալընտան բէք մուխթասար պահս իտէճէկիզ. պու սապունլար էն ատի ճինստէն օլուպ, էգճիւմլէ չուխա իլէ եուն գումաշլարը եըգամագ իչին իսթիմալ օլունուր։

Թուալէթ սապունլարընտան պիր նէպզէ պահս իթմէքսիզին, իշպու պէնտի բէսիտէյի խիթամ իթմէք իսթէմէեիզ,

Կիւլ սապունու 3 գըրամ զէյթինեաղը վէ իքի գըրամ տօն եաղը վէ պիր ազ սու իլէ իզապէ իտիլէրէք իմալ օլունուր։ Պու սապունա պիր ազ կիւլ եաղը իլէ պիր ազ գարանֆիլ եաղը իլավէ օլունուր վէ չինքիֆրէ իլէ պօեանըր։

Շէֆֆաֆ սապունլար, պիսպիւթիւն գուրու տօն եաղը սապունունա, քէնտի սըգլէթինտէ իսպիրթօ իլավէ իտիլիպ պիր խաֆիֆ աթէշ իւզէրինտէ իզապէ իտիլմէք սուրէթիյլէ իմալ օլունուր. պիր գաչ սէնէտէն պէրու, բիւյլօտա թէսատիւֆ օլունան Կլիսէրին սապունլարը, ատի սապունա կլիսէրին գարըշտըրըլարագ հուսուլէ կէթիրիլիր։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, սապուն ճիւճուտու տէրի վէ չամաշըր, վէ եիւնլիւ գումաշլարը թաթհիր իչին գուլլանըլըր. սապուն բարլագըլըգ վէրմէք իչին իսթիմալ օլունտուղու կիպի մաթպաա միւրէքքէպլէրինէ վէ սայիր շէյլէրէ տախի տախիլ օլուր։

Պիր սապունտա համիզաթը շահմիեէ նէ գատար քէսրէթլի օլուր իսէ, սապունըն գըյմէթի օլ գատար թէզաեիւտ իտէր։ Խալիս գալէվի թուզ վէ սուտան պաշգա պիր մատտէեի հավի օլմամալը տըր. Ֆագաթ շիմտի սապունճըլար, իսթիմալ օլունան մատտէյի շահմիեէեէ կէօրէ, 100 գըյեէյի ճէտիտ շահմ իլէ 300 գըյեէյի ճէտիտի միւթէճավիզ սէրթ վէ կէօրիւնիւշտէ իյի ճինստէն պիր սապուն իմալ իտէպիլտիկլէրինտէն, ատի սապունլար, էհալինին զարարընա օլարագ, տանէլի սապուն եէրինէ գաիմ օլմուշ տուր։ Ատի սապունլար զահիրէն ուճուզ կէօրիւնիւրլէր իսէ տէ, հագիգաթըը հալտէ, տանէլի սապունլարտան պէհալըրագ օլուեօրլար։ Էվվէլճէրի խասաիսինի պիլիր խանէլէրտէ, տանէլի սապուն իսթիմալ օլունարագ, պու սապուն գուլլանըլմագտան էվվէլ, իքի սէնէ սագլանըրըը զէման, պու սապունուն, սապունճուլարտա գուվվէթլէ էէկիտիլէրինէ վուրուլան վէ սըզլէթինի թէզեիտ իչին իտխալ օլունան մէվատտը սահիրէտէն գաթի նազար, 100 տէ 60 սուեու հավի օլան կիւեա գուրու սապունլար կիպի, սու իչինտէ էրիտիկի կէօրիւլմէզ իտի։

Հէյէէ տիմէք օլան զիեատէ միգտար սուտան մաատա, պագը սապունճուլար, իմալ իթտիքլէրի սապունլարա զահէթ եումուշագ պիր մատտէյի մուզատիրէ օլան թագ վէ ֆէվգէլատէ սըգլէթի իզաֆէսինէ սէպէպիյէթ, ալըը թօբրագ նամը վէրիլէն պարիթ, վէ բարչա բարչա գըրըլըըգտան սօնրա, բօթաս մայի գալէվիսի իլէ եումուշատըլմըշ հայվան քէմիքլէրինի գարըշտըրըրլար։

Սօգագլարտա թաշ կիպի սէրթ պիր գըյեէ սապունու 3 ղըշ. ա ֆիրուխթ իտիլտիկի կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, սապունճուլար էհալիեէ ազ բարա մուգապիլինտէ պիւեիւք սապուն բարչալարը սաթմագ իչին, թէտպիր թէհարբիւնէ մէճպուր օլուշլար տըր։

* *

Մէմալիքի Շահանէէ 1303 սէնէյի մալիեէսի զարֆընտա 3,699,283 ղըշ. գըյմէթինտէ օլարագ, 2,800,873 գըյեէյի ճէտիտ, վէ 71,083 գըթա գօգուլու վէ ատի սապուն իտխալ օլունմուշ, վէ միւտէթի մէզքիւրէ զարֆընտա 10,422,959 ղուրուշ գըյմէթինտէ 2,897,400 գըյեէյի ճէտիտ սապուն իխրաճ օլունմուշ տուր։

Միւշահէտէ օլունտուղու վէճհլէ, իխրաճաթ իտխալաթտան բէք ֆազլա օլուպ, պու իսէ, Օսմանլը սապունճուլարըն, սանաաթըն թէրագգըեաթընը թաագիպ իտէրէք, մամուլաթլարընըն նէֆասէթինի մուհաֆազաեա մուվաֆֆագ օլտուգլարընը իսպաթ իտէր։

Մէմալիքի Շահանէտէ մէվատտը շահմիեէնին քէսրէթինէ վէ ամէլէ եէվմիեէսինին էհվէնիյեէթինէ մէպնի, պիւթիւն մէմալիքի զարպիեէ բիւյլօպալարընտա ղալիպանէ պիր սուրէթլէ րէգապէթ իտիլիպ, Օսմանլը սապունլարընըն թէֆէվվիւգի թաստիգ իթտիրէպիլիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Մարտ 11

Խաւ. Ում. տիւն ագ. գր. Գ. Ք.	16-26
» » » էն եիւքսէք	16-27
» » » էն աշաղը	16-25
Պու սապահ աչըլըշը	16-28
Իսթիգ. տախ. տիւն գար Գ. Ք.	42-28
» » էն եիւքսէք	42-34
» » էն աշաղը	42-26
» » աչըլըշ	42-30
Մըսըր միւթահհիտ գար.	–
Պու սապահ աչըլըշը	–
Սէրի Ա. Գ. Ք.	27-30
» Բ.	15-30
» Գ.	16-28
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	49-50
Աջէճ Ֆայիզի	7-
Բարօր, ղուրուշ	–
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ Գ. Ք.	9-6
Իսթանպօլ պանգասը	7-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ Գ. Ք.	4-75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղշ. Փ.
Պէեազ Մէճիտիյէ Ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-10
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-50
Ֆրանսըզ լիրասը	87-35
Բօլ	91-10
Գրիմից ալթունու	51-10
Գարպօն գայմէսի	8-43
Մարգ, % 0 Ֆայիզ, լիրա իլէ	18-50
Ֆիօրին, % 0 » » »	10-93-
Ֆրանգ, % 0 » » »	22-92-50
Լօնտրա, 3 այ վատէ	110-22-50

ԹԱՍՖԻՅԵԷ

	Ղշ. Փ.
Իրի	7-30
Ուֆագ	8-20

ԹԱՏՐՈՆ ՎԷՐՏԻ

ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԽՄԲԻՆ ԿՈՂՄԱՆԷ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ Գ. ՄՆԱԿԵԱՆԻ

1889 Մարտ 12 ԿԻՐԱԿԷ գիշեր ժամ 3ին

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՇՔԵՂ ԵՐԵԿՈՅԹ

Ի ՆՊԱՍՏ

ՄԵԾ ԱՐՄՏԱՆՈՒ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդ հովանաւորութեամբ

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱԽՄԲԻ ՄԸ

ՄԵՐ ՁԱԽԱԿՆԵՐԸ

Թատերգութիւն 5 արարուած

ԹԷՆՕՐ ՏԱՆՊԻՐԼԻՔ

Կատակերգութիւն 1 արար

Տոմսակները այսօրուընէ կը վաճառուին Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բերա Մեծ փողոց Պազար-Ալմանի դէմ 597 թիւ Ալլահվէրտի բաստ վերի յարկ թիւ 1։ Գալաթա-սէրայի դէմ ծխավաճառ Նշան աղայի խանութը։ Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի տակ Պ. Ե. Վրոյրի Թղթավաճառանոցը։ Պոլիս Պահճէ գափու Ջրավաճառ Ցակոբ աղայի խանութը և Ներկայացման գիշերը Թատրոնին կիշէն։

Ջէվաթը մէարիֆբէրվէրանըն թէշրիֆէ բաղպէթլէ, հէմմէզքիւր ընկերութիւնու թէշվիգէ հիմմէթ, վէ հէմտէ թէլէզզիւզ եյլէեէճէքլէրի էմէլի էյլէպտէն տիր։

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնաւոր դարման

Գաղղիական ախտից, եւ ծննդական գործարանաց։

Կալաթա, կամուրջին գլուխը, Թիւ 5։

ԻԼԱՆ

Սալըգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Ալյազեան էֆէնտի, Գալաթատա Բէնկչէնլիւ- ագարընտա, Իբսի խանընտա պիր մաղազա քիւշատ իյլէ, նէֆիս զէյթուն եաղը, վէ լէզիզ չարապ, վէ մաստիգա վէ էն ալէա ճինստէն սապուն, վէ քէզալիք էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամօն գօնեաղը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմուն օլմալարընը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆլէրի իխթար վէ տավէթ օլունուր։

Պօղչա աասարընտան պիր սէնէլիքտէն եիւկրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլար իլէ, Պըլարըըն տախի Պօւմանտարիա թէսմիեէ օլունան շարապլարը պուլունտուղունտան, լիւզումու պուլունան զաթլարըն մալիւմաթը օլմագ իւզրէ, իլան օլունուր։

ՏՕՔԹ. ՌԱՖԱՅԵԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Իսթանպօլտա Քէօբրիւ պաշընտա վագը Քիւչիւքեան պիրատէրլէր էճզախանէսի եանընդ օլտուղունտան, տօգթօրու միւմաիլէյհ, պունտան պէօյլէ հէր սալը, վէ բէնշէնպէհ, վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնլէրի, սաաթ 4 տէն 8 է գատար, Պաղչէ-գարուսունտա Իքիգարուլու Նամ էճզախանէտէ, վէ չարշէնպէհ, վէ ճիւմաա, վէ բազար կիւնլէրի տախի, այնի սաաթտա, Շահզատէ-պաշընտա Տիրէքլէր-արասընտա քեաին 74 նումէրօլու Անուշեան էճզախանէսինտէ պուլունաճագ տըր։

ՏՕՔԹՕՐ ՊԱՊԱԵԱՆ

Փարիզտէ խուսուսի խասթախանէլէրտէ լավութալըղա, վէ րահիմ վէ իտրար եօլլարընտա տայիր օլան էմրազէ, վէ Գատընլարա չօճուգ օլմասընտա մանի օլան պիր թագըմ սէպէպլէրին տէֆինէ, վէ չօճուգլար քէյֆսիզլիքլէրինէ չալըշըպ քէսպի թէճարիպ իլէ իքմալի ֆէնն իթտիքտէն պաշգա, պիր գաչ սէնէտէն պէրու պուրատա իճրայի սանաաթ իլէ պիր չօգ թէճրիւպէլէր կէօրմիւշ պուլունան միւմաիլէյհ տօգթօր Պապաեան էֆ. բաղչէթլու միւշթէրիլէրինէ, հէր սապահ սաաթ պէշէ գատար Գատը-քէօյտէ Մօտա-ճատտէսինտէ վէ Անթիբա էճզախանէսինին գարշըսընտա վագը 87 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ, վէ էօյլէտէն սօնրա տախի սաաթ 11 է գատար Գալաթա-Թաշտա Թրամվայ-ճատտէսինտէ քեաին 157 նումէրօլու մուայէնէխանէսինտէ խաստա գապուլ իտիպ, վէ բէնճշէնպէհ կիւնլէրիտէ մէճճանէն պագմագտէ օլտուղունու իլան իտէր։

Ցովհաննէս Ց. Պալըգճեան էֆէնտի եազըխանէսինի Թէքքարէն Պիւքիւք Եէնի խանտա, իւսթ գաթտա 38 նումէրօլու օտաեա նագլ իտէրէք, քէմաֆի իւս սալըգ հէր նէվի ումուրու Թահրիրիյեէ վէ պիլլաթ իճաայի վէքալէթի սաավիյէէ, վէ միւմէյեիզլիք, վէ րույէթի մուհասէպէ վէ սայիրէ իլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։

Եիկիրմի պէշ սէնէտէն միւթէճավիզ տուր քի, պուլունմուշ օլտուղու միւխթէլիֆ մէմուրիյեէթլէրտէ, վէ խուսուսի իշլէրտէ քէսպ իթտիկի թէճարիպի ատիտէ սէմէրէսի օլարագ, թարաֆընտա միւրաճաաթ իտէն ասհապը մէսալիհի, վէ խուսուսիյէ, թէմինիզ վէ իսթինաֆը տավա զըմնընտա, թաշրատան իչ իհալէ իտէն զէվաթը, սուհուլէթլի թարիգլէր, վէ էմնիյէթմալիս մուգավէլէլէրլէ խօշնուտ իթմէքտէ իտուկինի պէեան իտէրիզ։

Գալաթատա Քիւչիւք Այնալը Լօգանթա իթթիսալինտէ, Ֆօթօկրաֆ Ֆօնթանթինիտի խանընտա, Մագսուտ Սիրոնեան վէ Գալըգճեան Ցովսէփ էֆէնտիլէրին զիրի իտարէլէրինտէ պուլունան 2 նումէրօլու եազըխանէլէրինտէ, մագամաթը ալիէէլէ, վէ տէվայիրի բէսմիյէլէրին քեաֆֆէսինէ թագտիմ գըլընմագ իւզրէ հէր նէվի արզուհալ, վէ լայիհալար, վէ բրօթէսթօ, վէ սէքվէսթրօլար, վէ պէյնէլ թիւճճար վէ էսնաֆ թանզիմի իգթիզա իտէն շարթնամէ վէ մուգավէլէլէր, գանուն վէ նիզամը տայիրէսինտէ թահրիր գըլընըրըը կիպի, Ֆրանսըզճա, վէ Էրմէնիճէ, վէ Րումճա լիսանլար իլէ տախի պունլար թանզիմ, վէ էեկտիկէրէ թէրճումէլէրի իճրա գըլընըպ, կէրէք Տէրսաատէթ վէ կէրէք թաշրալարտան իհալէ գըլընաճագ տավալարը տախի տէրուհտէ, վէ պիտասէթ, վէ իսթինաֆ, վէ թէմէյիզի հուգուգ տավալարը պիլվէքալէ վէ քէմալի սատագաթլա, թէագըպաթը լազըմէսինին իֆա գըլընըր օլտուղու, աշաղըտա մէզքիւրլարտա իլան օլունուր։

ԹԱՎՈՒԳ, ՀԻՆՏԻ, ԳԱԶ, ԷՕ ՏԷՔ ՊԼՍԼԷՍ ԷՔ

Եախօտ

ԹԱՎՈՒԳ ՄԷՐԱԳԼԸԼԱՐԸՆԱ ՀԷՏԻԵԷ

22 ատէտ էշքեալ վէ էրսամը հավի տիր

Մէքթէպի հարպիյեէյի Շահանէտէ պայթար մուալլիմլէրինտէն պին պաշը Մինաս էֆէնտի էսէրի միւֆիտէսի օլուպ, վէ Առաքել էֆէնտի Թօգլուեան թարաֆընտան Թիւրքճէ հուրուֆ իլէ թապ ու նէշր իթտիրիլմիշ օլան, վէ 158 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան պու քիթապ, Պապը ալի ճատտէսինտէ վագը մումաիլէյհ Առաքել էֆէնտի քիւթիւպխանէսինտէ եէտիշէր պուչուգ ղուրուշա սաթըլմագտէ տիր։

ԹՇՆՈՒԱՌՆԵՐ

Ջիլինկիրեան էֆէնտի թէրճէմէսի օլուպ, վէ Պէրպէրեան տպարանտա րէսիմլէր իլէ միւզէյեէն օլտուղու հալտէ թապ ու թէմսիլ օլունմագտէ պուլունան մէզքիւր նատիր իւլ էմսալ քիթապըն եէտինճի ճիլտի տախի չըգմըշ տըր։

ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Մամուրեան էֆէնտի թէէլիֆի օլուպ, վէ Պէրպէրեան տպարանտա պիր չօգ րէսիմլէր իլէ միւզէյեէն օլտուղու հալտէ թապ իտիլմիշ օլան մէզքիւր կիւզէլ վէ միւֆիտ քիթապ, եալընըզ 2 չէր ղրուշա սաթըլմագտա տըր։

ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

Էսէրի

ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԱԲԻԿԵԱՆ

Հէր քիմ լիսանը Օսմանինին ուսուլ ու էսրարը քիթապէթինի քէնտու քէնտունէ վէ սուհուլէթլէ թահսիլ միւրատ իտէր իսէ, մէզքիւր էսէրի պէր կիւզիտէտէն պիր նիւսխէ իտինմէսինի թավսիյէ իտէրիզ։

Ֆիյ 100 բարա։